

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 652/2011 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de desfășurare a concursului de selectare a rezidenților și a proiectelor investiționale pentru parcul industrial, precum și a Raportului-model privind activitatea desfășurată în cadrul parcului industrial

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Guvernului (<i>în continuare</i> – HG) cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 652/2011 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de desfășurare a concursului de selectare a rezidenților și a proiectelor investiționale pentru parcul industrial, precum și a Raportului-model privind activitatea desfășurată în cadrul parcului industrial a fost elaborat de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (<i>în continuare</i> – MDED).
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul de hotărâre prevede modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 652/2011 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de desfășurare a concursului de selectare a rezidenților și a proiectelor investiționale pentru parcul industrial, precum și a Raportului-model privind activitatea desfășurată în cadrul parcului industrial, în scopul aducerii hotărârii prenotate în concordanță cu prevederile Legii nr. 182/2010 cu privire la parcurile industriale, modificată prin Legea nr. 143/2024 pentru modificarea unor acte normative (eficientizarea parcurilor industriale).
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
În conformitate cu prevederile Legii nr. 182/2010, în Republica Moldova au fost instituite 10 Parcuri Industriale (PI), inclusiv: - 2 în baza societăților pe acțiuni cu cota majoritară a statului (PI „Tracom”, mun. Chișinău; PI „Răut”, mun. Bălți); - 4 în baza proprietății publice (PI „Cimișlia”, or. Cimișlia; PI „Edineț”, or. Edineț; PI „Comrat”, or. Comrat; PI „Cahul”, or. Cahul); - 2 în baza proprietății publice – private (PI „Triveneta Cavi Development” și PI „CAAN”, or. Strășeni); - 2 în baza proprietății private (PI „Bioenergagro”, or. Drochia; PI „FAIP”, or. Durlești). Primul deceniu de instituire etapizată a PI a confirmat importanța platformelor investiționale prenotate pentru economia Republicii Moldova, implicit pentru dezvoltarea industriei prelucrătoare autohtone, dovadă că la data de 31.12.2023 în PI erau înregistrați 118 rezidenți, care angajau 3 506 persoane. De asemenea, cifra de afaceri a rezidenților PI a crescut constant în deceniul de referință, respectiv în anul 2023 cifra de afaceri a rezidenților a fost de cca 7,3 miliarde MDL. Totodată, dincolo de realizările menționate supra, există probleme care obstrucționează dezvoltarea în continuare a PI din Republica Moldova, implicit: - <i>De natură conceptuală</i>: cadrul legal existent a fost conceput preponderent în cadrul modelului economic clasic-liniar, bazat pe principiul „consum de resurse – produs –

deșeu”, în care producția nu este neapărat digitalizată, în timp ce PI în calitate de platforme investiționale nu sunt definite drept Parcuri Eco-Industriale. În acest context, nu există criterii de selectare a rezidenților prin prisma impactului asupra mediului, nu există sisteme integrate de management a deșeurilor în PI și nu sunt prevederi legale care să stimuleze investițiile bazate pe tehnologii inovatoare, verzi și creative.

- *De natură funcțională:* cadrul normativ actual nu prevede modalitatea de determinare a plății pentru asigurarea mentenanței și/sau dezvoltarea infrastructurii tehnice și de producție a parcului industrial, destinată acoperirii tuturor cheltuielilor operaționale efectuate de către întreprinderea administratoare cu lucrările și serviciile de mentenanță, reparații și/sau modernizări convenite și alte cheltuieli operaționale, după caz, asupra infrastructurii comune și a spațiilor comune; nu reflectă criteriile de distribuire uniformă a cheltuielilor menționate supra între rezidenții parcului industrial; nu prevede în mod exhaustiv modalitatea de utilizare a veniturilor obținute din plata de mentenanță, implicit tipul serviciilor pe care întreprinderea administratoare a PI este obligată să le asigure rezidenților PI în schimbul plății de mentenanță; nu reflectă modul de monitorizare a utilizării resurselor financiare acumulate din plata de mentenanță, implicit prezentarea sistematică rezidenților parcului industrial a unui raport privind utilizarea mijloacelor obținute din plata de mentenanță de către întreprinderea administratoare. În aceste condiții, devine dificilă mobilizarea rezidenților PI în vederea achitării plății de mentenanță în volumul calculat și în termenele optime, din care cauză este afectat procesul de dezvoltare continuă a infrastructurii tehnice și de producție a parcului industrial. Totodată, există riscul includerii în plata de mentenanță a cheltuielilor administrative ale întreprinderilor administratoare, care nu țin de mentenanță și/sau dezvoltarea infrastructurii tehnice și de producție a parcului industrial.
- *De natură administrativă:* normele din lege legate care reglementează guvernarea PI nu sunt suficient de explicite, în timp ce o serie de particularități din PI legate de proprietatea clădirilor/halelor de producție, reprezintă dificultăți suplimentare de administrare a platformelor investiționale prenotate, cum este cazul PI „Tracom”, unul dintre cele mai mari parcuri existente în Republica Moldova. De asemenea, atribuțiile, drepturile și obligațiile Comisiei de concurs, reflectate în cadrul normativ actual, nu sunt suficient de explicite; nu sunt suficient de explicite și obligațiile participanților la concurs; nu este prevăzut modul de evaluare a criteriilor de selectare a participanților la concurs; nu este reglementată modalitatea de monitorizare și modificare a proiectelor investiționale; nu este inclusă fundamentarea legală a consecințelor nerespectării proiectelor investiționale. Totodată, nu este reglementată modalitatea de stabilire a taxelor pentru participarea la concursurile de obținere a dreptului de rezident al parcului industrial și pentru înregistrarea în calitate de rezident, fapt care provoacă disensiuni între administrația parcurilor industriale și persoanele care doresc să participe la concursul de selectare a rezidenților și a proiectelor investiționale pentru parcul industrial. Or, modificările efectuate în art. 16, alin. (2) din Legea nr. 182/2010 prevăd că plățile și taxele pentru participarea în concursurile de obținere a dreptului de rezident al parcului industrial și pentru înregistrarea în calitate de rezident se stabilesc prin hotărâre de Guvern și sunt percepute de către întreprinderea administratoare (în vigoare 02.07.24).

Prin urmare, pentru a eficientiza activitatea și administrarea parcurilor industriale din Republica Moldova, precum și pentru a facilita tranziția către industria 4.0 și a institui noi parcuri industriale populate de întreprinderi cu potențial de creștere și inovare, este imperativ de ajustat și completat cadrul legal al HG nr. 652/2011 cu noile prevederi ale Legii nr. 182/2010

cu privire la parcurile industriale, modificată prin Legea nr. 143/2024 pentru modificarea unor acte normative (eficientizarea parcurilor industriale). Consecutiv, HG nr. 652/2011 va fi completată cu metodologia de determinare a plății de mentenanță pentru rezidenții parcurilor industriale, destinată pentru menținerea, restabilirea și dezvoltarea infrastructurii tehnice și de producție a parcurilor respective.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul prevede modificarea și completarea HG nr. 652/2011, în conformitate cu prevederile Legii nr. 182/2010 cu privire la parcurile industriale (modificată prin intermediul Legii nr. 143/2024), sub aspectul eficientizării activității parcurilor industriale pe cel trei dimensiuni prenotate, implicit:

Conceptual:

- Proiectul prevede modificarea pct. 3, alin. 3) și completarea pct. 20, alin. 2) din anexa nr. 1 la HG nr. 652/2011, în vederea precizărilor suplimentare privind criteriile de selectare a rezidenților prin prisma impactului asupra mediului, pe tot ciclul de viață al produselor care urmează a fi obținute de către aceștia.

Funcțional:

- Proiectul prevede completarea cu anexa nr. 2¹, care reglementează modalitatea de determinare a plății pentru asigurarea mentenanței și/sau dezvoltarea infrastructurii tehnice și de producție a parcului industrial, inclusiv: criteriile de distribuire uniformă a cheltuielilor de mentenanță între rezidenții parcului industrial; modalitatea de utilizare a veniturilor obținute din plata de mentenanță; tipul serviciilor pe care întreprinderea administratoare a PI este obligată să le asigure rezidenților PI în schimbul plății de mentenanță; modul de monitorizare a utilizării resurselor financiare acumulate din plata de mentenanță; raportarea sistematică privind utilizarea mijloacelor obținute din plata de mentenanță de către întreprinderea administratoare.

Guvernanța:

- Proiectul prevede completarea pct. 12, pct. 13 și pct. 14 din anexa nr. 1 la hotărârea prenotată, care includ prevederi mai explicite referitoare la atribuțiile, drepturile și obligațiile Comisiei de concurs.
- Proiectul prevede completarea pct. 23 și adăugarea pct. 23¹ în anexa nr. 1 la hotărârea prenotată, care includ prevederi mai explicite referitoare obligațiile participanților la concurs.
- Proiectul prevede completarea cu pct. 49¹ în anexa nr. 1 la hotărârea prenotată, care prevede modul de evaluare a criteriilor de selectare a participanților la concurs.
- Proiectul prevede introducerea unui nou capitol – capitolul IX – în anexa nr. 1 din hotărârea prenotată, care reglementează modalitatea de monitorizare și modificare a proiectelor investiționale.
- Proiectul prevede introducerea unui nou capitol – capitolul X – în anexa nr. 1 din hotărârea prenotată, care include fundamentarea legală a consecințelor nerespectării proiectelor investiționale.

Deci, proiectul hotărârii prevede transpunerea modificărilor procesate în Legea nr. 182/2010, prin intermediul Legii nr. 143/2024, și anume:

- eficientizarea mecanismului de selectare a rezidenților;

- concretizarea atribuțiilor, drepturilor și obligațiilor Comisiei de concurs;
- reflectarea modalității de monitorizare a procesului de implementare a proiectelor investiționale ale rezidenților, inclusiv de modificare și completare a acestora;
- fundamentarea legală a consecințelor nerespectării proiectelor investiționale.

Cu referire la adăugarea pct. 23¹, menționăm că modificările efectuate în art. 16, alin. (2) din Legea nr. 182/2010 prevăd că plățile și taxele pentru participarea în concursurile de obținere a dreptului de rezident al parcului industrial și pentru înregistrarea în calitate de rezident se stabilesc prin hotărâre de Guvern și sunt percepute de către întreprinderea administratoare (*în vigoare din 02.07.24*). Anterior, spre exemplu în PI „Tracom”, conducerea parcului a prezentat în cadrul unei ședințe (la data de 26.10.2023) structura taxelor și tarifelor aplicate de către S.A. „TRACOM”, inclusiv taxa de participare în cadrul concursului de selectare a rezidenților și a proiectelor investiționale. Ca urmare, taxa de participare la concurs a fost stabilită în mărime de 9676,21 lei, iar cu adăugarea unor costuri suplimentare de 6814,18 lei constituia în total 16490,39 lei sau cca 860 Euro (conform cursului valutar al BNM la data de 26.10.2023), sumă care reprezintă o povară financiară suplimentară pentru investitori, mai ales la etapa de inițiere a afacerii în cadrul parcului industrial. Proiectul propus aprobării prevede adăugarea pct. 23¹ în anexa nr. 1 la hotărârea prenotată, prin care se stabilește mărimea fixă a taxei de participare la concurs – 500 Euro (în cazul parcurilor industriale create în baza bunurilor proprietate publică a statului). Astfel, povara financiară pentru participanții la concurs, în special în cadrul PI „Tracom”, se va diminua cu cca 42%.

Concomitent, proiectul hotărârii include în premieră metodologia de determinare a plății de mentenanță pentru rezidenții PI, care va asigura creșterea gradului de transparență privind activitatea administrației PI, desfășurată în vederea mentenanței și/sau dezvoltării infrastructurii tehnice și de producție a parcurilor industriale.

Astfel, urmare modificării HG nr. 652/2011, va fi perfecționat Regulamentul privind modul de desfășurare a concursului de selectare a rezidenților și a proiectelor investiționale pentru parcul industrial. Un regulament perfecționat va asigura o selectare mai transparentă și corectă a rezidenților, respectiv a proiectelor investiționale. Acest lucru va diminua riscul corupției și favoritismului, sporind încrederea publicului și a investitorilor în procesele de guvernare. Totodată, un proces de selectare clar și bine structurat poate atrage proiecte investiționale de calitate, care să contribuie semnificativ la dezvoltarea economică și industrială a țării.

De asemenea, menționăm faptul că modificarea și completarea HG 652/2011, în conformitate cu prevederile Legii nr. 182/2010 cu privire la parcurile industriale (modificată prin intermediul Legii nr. 143/2024), în special includerea metodologiei de determinare a plății de mentenanță pentru rezidenții parcurilor industriale, va contribui la soluționarea divergențelor existente la acest capitol între rezidenți și întreprinderile administratoare a parcurilor industriale, implicit a celor care persistă de câțiva ani în cadrul PI „Tracom”. Or, la acest capitol, sunt pe rol multiple cauze în instanțele de judecată.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Trei opțiuni au fost analizate, în vederea abordării problemei/lor menționate supra, implicit opțiunea de bază (**Opțiunea Propusă**) și două opțiuni alternative (**Opțiunile I-II**):

Opțiunea Propusă: Opțiunea presupune o abordare holistică cu intervenții pe trei dimensiuni – Conceptuală, Funcțională și Guvernanța – dar, în egală măsură, presupune un echilibru între: a) sectoarele industriale tradiționale și sectoarele industriale din generația 4.0,

respectiv promovarea noilor sectoare și respectarea drepturilor/intereselor rezidenților existenți; b) mecanisme coerente de extindere a PI existente; c) drepturile și obligațiunile Întreprinderii Administrative, Comisiei de concurs și rezidenților PI.

Opțiunea I (alternativă): Opțiunea de modificare a Hotărârii nr. 652/2011 presupunea doar intervenții pe dimensiunile – Conceptuală și Guvernanța – prin care să fie deschisă perspectiva pentru sectoarele industriei 4.0 și să fie coerent reglementate aspectele de guvernanță, incoerența cărora suscită conflicte/litigii între Întreprinderi Administrative și rezidenți. **Argument:** Opțiunea lasă nereglementată modalitatea de determinare a plății de mentenanță pentru rezidenți.

Opțiunea II (alternativă): Opțiunea de modificare a Hotărârii nr. 652/2011 presupunea doar intervenții pe dimensiunile – Funcțională și Guvernanța – prin care să fie reglementată activitatea și extinderea PI și să fie coerent reglementate aspectele de guvernanță. **Argument:** Opțiunea lasă nereglementată tranziția la industria 4.0.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea proiectului de Hotărâre de Guvern poate aduce multiple beneficii sectorului public, inclusiv creșterea transparenței, atragerea investițiilor de calitate, dezvoltarea regională echilibrată și eficiența administrativă. Aceste efecte pot contribui la o dezvoltare economică sustenabilă și la îmbunătățirea calității vieții cetățenilor.

Eficiențizarea guvernanței parcurilor industriale, implicit prin modificările pe care le aduce proiectul respectiv, va stimula dezvoltarea în continuare a parcurilor industriale și atragerea investițiilor private, crearea locurilor de muncă și, pe cale de consecință, generarea veniturilor suplimentare la bugetul public național.

Opțiunile analizate nu conțin riscuri iminente de natură administrativă, care să conducă la eșecul intervenției, odată ce Întreprinderile Administrative și rezidenții PI vor respecta noul cadru normativ.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului de Hotărâre de Guvern nu va necesita cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat.

Impactul potențial identificat pentru opțiunea propusă este preponderent asociat cu impactul economic, care în termeni de costuri și beneficii poate fi exprimat după cum urmează:

Costuri:

- Costurile desfășurării afacerilor, în cazul în care acestea vor exista, se vor referi doar la o serie de rezidenți ai parcurilor industriale care refuză a priori să plătească careva tarife aferente procesului de administrare a PI, per total impactul este neutru pentru desfășurarea afacerilor la nivel național.

Beneficii:

- Povara administrativă va fi diminuată, odată ce vor fi setate reguli coerente de activitate și administrare a PI.
- Pe termen mediu și lung, fluxurile comerciale și investiționale sunt preconizate a cunoaște o dinamică pozitivă datorită: a) stabilirii regulilor clare și identice pentru toți agenții economici de activitate în PI; b) extinderea sectoarelor de activitate în PI.

• Activitatea de inovare și cercetare va crește odată cu extinderea domeniilor de activitate în PI la industrii cu potențial de inovare și creștere. • Impactul asupra situației social-economice în anumite regiuni, precum și asupra situației macroeconomice este pozitiv pe termen mediu și lung, datorită stimulării investițiilor și activității economice pe platformele investiționale menționate supra. • Impactul pozitiv asupra salariilor și veniturilor în cadrul PI, odată ce sunt stimulate proiecte investiționale din sectoare cu mai multă valoare adăugată.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Proiectul de hotărâre de Guvern menționat supra nu vizează mediul de afaceri la nivel național, dar prevede crearea premiselor necesare pentru eficientizarea guvernantei parcurilor industriale – teritorii delimitate ce dispun de infrastructură tehnică și de producție, în care se desfășoară activități economice, preponderent producție industrială, prestare de servicii, valorificare a cercetărilor științifice și/sau dezvoltare tehnologică într-un regim de facilități specifice în vederea valorificării potențialului uman și material al unei regiuni. Menționăm faptul că, în cadrul parcurilor industriale pot activa doar rezidenții acestora, care sunt atât agenți economici, cât și organizații necomerciale sau instituții de cercetare, care funcționează conform Legii nr. 182/2010 și desfășoară în cadrul parcului industrial activități economice, de cercetare științifică și/sau de dezvoltare tehnologică, în baza unui contract încheiat cu întreprinderea administratoare. Odată cu intrarea în vigoare a prezentului proiect de hotărâre de Guvern, se va institui un mecanism transparent, coerent și funcțional: a) de selectare a rezidenților parcurilor industriale; b) de monitorizare a proiectelor investiționale realizate de către rezidenții parcurilor industriale; c) de modificare a proiectelor investiționale și/sau a genului de activitate autorizat; d) de retragere a titlului de rezident al parcului industrial; e) de determinare a plății de mentenanță pentru rezidenții parcurilor industriale, destinată pentru menținerea, restabilirea și dezvoltarea infrastructurii tehnice și de producție a parcurilor respective. Prin urmare, se instituie mecanisme de activitate echidistante și predictibile, pentru toți actualii și potențialii rezidenți ai parcurilor industriale. Astfel, menționăm că, nu există impact pentru restul mediului de afaceri, implicit pentru IMM-uri, deoarece proiectul hotărârii de Guvern cu privire la modificarea HG nr. 652/2011 prevede transpunerea modificărilor procesate în Legea nr. 182/2010, prin intermediul Legii nr. 143/2024, care vizează strict activitatea rezidenților din cadrul parcurilor industriale.
4.4. Impactul social
Nu este aplicabil.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Nu este aplicabil.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil.

4.5. Impactul asupra mediului
Prin modificarea HG nr. 652/2011 vor fi asigurate condițiile necesare pentru selectarea riguroasă a rezidenților PI, activitatea cărora va avea un impact pozitiv asupra mediului ambiant, în special prin intermediul: - eliminării deșeurilor și poluării în stadiul de design; - promovării circulației materiilor și regenerării resurselor naturale; - aplicării continue a strategiilor de prevenire a impactului asupra mediului la nivelul proceselor de producție; - implementării măsurilor de eficiență energetică; - dezvoltării unor strategii eficiente de gestionare a deșeurilor; - utilizării tehnologiilor verzi; - promovării inovației și cercetării. Astfel, va fi un impact pozitiv asupra mediului, datorită promovării industriei 4.0 și tranziției verzi și digitale pe care aceasta le presupune.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 652/2011 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de desfășurare a concursului de selectare a rezidenților și a proiectelor investiționale pentru parcul industrial, precum și a Raportului-model privind activitatea desfășurată în cadrul parcului industrial a fost plasat pe pagina web a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării (www.mded.gov.md). Totodată, au fost organizate ședințe de lucru atât cu administratorii PI, cât și cu rezidenții PI, în cadrul cărora s-au discutat modificările propuse pentru Hotărârea de Guvern, consecutiv fiind consultată opinia acestora privind metodologia de determinare a plății de mentenanță necesară pentru întreținerea, deservirea și/sau dezvoltarea infrastructurii tehnice și de producție a PI. Menționăm că rezidenții PI au apreciat pozitiv majoritatea modificărilor propuse, în special metodologia de determinare a plății de mentenanță. Proiectul de hotărâre după înregistrare la Cancelaria de Stat a fost plasat pe pagina web a MDED la compartimentul „<i>Transparență decizională</i>”, subcompartimentul „<i>Anunțuri privind consultările publice</i>”, inclusiv pe platforma https://particip.gov.md, pentru a se asigura

procesul de consultare cu societatea civilă, partenerii sociali, mediul academic, asociațiile profesionale, autoritățile administrației publice etc.

7. Concluziile expertizelor

Nu este aplicabil, la etapa de înregistrare a proiectului.

Urmează ca proiectul Hotărârii de Guvern să fie supus expertizei anticorupție conform art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative (*demersul Centrului Național Anticorupție nr. 06/2/3595 din 03.03.2023*), precum și expertizei juridice conform art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Nu este aplicabil.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Nu este aplicabil.

Secretar de stat

Viorel GARAZ